

ราษฎรจากกระชังเลี้ยงปลาในแหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดฉะเชิงเทรา

Marine Fungi from Natural Fish Pond in Chachoengsao Province

จาเรววน ทีรศุราศรัตน์ และ อภิรดี พิลันทนากย์

Jaruwan Theerasurasatsawat and Apiradee Pilantantanapak*

ภาควิชาชุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Department of Microbiology, Faculty of Science, Burapha University

Received : 7 September 2018

Revised : 25 January 2019

Accepted : 28 February 2019

บทคัดย่อ

การศึกษากระชังเลี้ยงปลาจากกระชังเลี้ยงปลาในแหล่งน้ำธรรมชาติ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ใช้วิธีการล่อเหยื่อด้วยชิ้นไม้ไก่ กองจากการป่าชายเลนขนาด $1 \times 1 \times 5$ เซนติเมตร จำนวน 60 ชิ้น ภายหลังการปมน้ำทะเล เป็นเวลา 2-6 สัปดาห์ พบราก 8 ชนิด เป็นแอสโคไดเมชีส 2 ชนิด ราในระยະสีบพันธุ์แบบไม่ออาศัยเพศ 4 ชนิด และราที่โครงสร้างไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถจัดกลุ่มได้ 2 ชนิด ราที่มีความถี่ในการพบสูงมีทั้งหมด 3 ชนิด ได้แก่ รา *Periconia prolifica*, *Lignincola laevis* และ *Lulworthia* sp. ราที่สามารถพบได้ตลอดการศึกษาและพบเป็นขันดับแรกก่อนราอื่นๆ คือ *Periconia prolifica*

คำสำคัญ : กระชัง, การล่อเหยื่อ, กระชังเลี้ยงปลา

Abstract

Marine fungi from natural seabass fish pond in Bangpakong District, Chachoengsao Province were investigated by wood baiting technique. The sixty pieces of mangrove wood, size of $1 \times 1 \times 5$ cm, were submerged in the pond for 2-6 weeks. Eight species of marine fungi were recorded; 2 Ascomycota, 4 asexual morph and 2 unidentified. Three fungi were frequent occurring; *Periconia prolifica*, *Lignincola laevis* and *Lulworthia* sp. *Periconia prolifica* was the common species recorded throughout the study and was the first fungus recorded in this study.

Keywords: Marine fungi, Baiting, Fish pond

*Corresponding author. E-mail : apiradee@buu.ac.th

บหนำ

ราทະເລແປ່ງອົກໄດ້ເປັນ 2 ກລຸມ ກລຸມແຮກ ອື່ນ obligate marine fungi ເປັນราທະເລທີ່ສາມາດເຈົ້າແລະສ້ວງສປປອງໃນນ້ຳທະເລແລະປວິເວນປາກແມ່ນ້ຳຫົວໜ້າກ່ຽວ່ອຍ ອົກກລຸມໜຶ່ງຄື່ນ facultative marine fungi ເປັນราທະເລທີ່ສາມາດເຈົ້າໃນນ້ຳທະເລແລະຈະສ້ວງສປປອງໃນນ້ຳທະເລແລະນ້ຳກ່ຽວ່ອຍ (Borse et al., 2013) ລາກຄຸມໜັງນີ້ມັກເປັນລາກຄຸມໄມ້ອາຄີຢ່າເພີດທີ່ພົບໄດ້ທ້າວິໄປໃນສິ່ງແວດລ້ອມບົນບັກ ແລະແພວກຈະສປປອງລົງສູ່ທະເລ Jones et al. (2019) ຮາຍງານຈຳນວນຮາທະເລທັງ 2 ກລຸມ ວ່າມີທັງໝົດ 1,112 ຂົນດີ (472 ສກຸລ) ລາເຫຼານ້ຳຍູ້ໃນກລຸມ Ascomycota 805 ຂົນດີ (352 ສກຸລ) ກລຸມ Basidiomycota 21 ຂົນດີ (17 ສກຸລ) ກລຸມ Chytridiomycota ແລະ ຮາທີ່ມີຄວາມສົມພັນນີ້ກຳລັບຊືດ 26 ຂົນດີ (13 ສກຸລ) ກລຸມ Zygomycota 3 ຂົນດີ (2 ສກຸລ) Blastocladiomycota 1 ຂົນດີ (1 ສກຸລ) asexual morph 43 ຂົນດີ (26 ສກຸລ) ແລະ ກລຸມທີ່ເໜືອຫຸ້ນເປັນຢີສຕໍຣທະເລ ມີຮາຍງານວ່າຄວາມເຄີມແລະຄວາມເຂັ້ມຂັ້ນຂອງໄໂຄອອນໃນນ້ຳທະເລເປັນປັຈຈີຍໜຶ່ງໃນໜາຍໆປັຈຈີຍທີ່ມີຜົດຕ່ອກຮອງຢູ່ຮົດຂອງຮາທະເລ (Nambiar et al., 2008b) ແຕ່ຮາທະເລຈຳນວນນັກສາມາດຖັນຕ່ອຄວາມເຄີຍດໃນສກວະໄໝເໜີມະສົມຕ່າງໆ ໄດ້ (Hyde et al., 1998) Kis-Papo et al. (2003) ຮາຍງານກາຮອງຢູ່ຮົດຂອງຮາທະເລໃນທະເລສາບເດດຊື້ທີ່ມີຄວາມເຄີມສູງເຖິງ 240 ສ່ວນໃນພັນສ່ວນ (ppt) ໃນຂົນະທີ່ Greco et al. (2018) ຮາຍງານກາຮພບຮາທະເລເກຸລຸມ asexual morph ໄດ້ແກ່ Aspergillus, Fusarium, Penicillium ແລະ Trichoderma ເປັນຈາເຕັນໃນຮະບັນນິເກສທາງທະເລທີ່ປັນປົ້ນ ຂອງປະເທດອີຕາລີ

ราทະເລສ່ວນໃນຢູ່ໃໝ່ແລະຕັ້ນ ໄມ້ເປັນຂັບສເຕຣທີ່ສໍາຄັງ ແຕ່ກໍສາມາຮັດເຈົ້າຢູ່ນຂັບສເຕຣໄດ້ຫລາກຫລາຍໜິດ ເຊັ່ນທຽຍ ສາຫວ່າຍ ປະກາວັງ ສັດວົງ ໃບໄມ້ ເປັນຕັ້ນ (Hyde et al., 1998) ອາທະເລທີ່ໃໝ່ເປັນຂັບສເຕຣ ມັກຈະໜາຍຄື່ງ obligate fungi ກລຸ່ມ lignicolous ຜຶ້ງໃໝ່ສາງກລຸ່ມລົກນິນບວງເວັນອົກແລະເປົລືອກໄມ້ເປັນແໜ່ງຄ່າວົບອນແລະພັດງານ ໄນທີ່ພົບໃນຮະບັນເນັດທາງທະເລມີຫລາກຫລາຍປະເກດ ເຊັ່ນ ເຄື່ອງໄໝໂຄດຍນໍາ ໄນທີ່ຍູ່ໃນເຫັນນໍາຂຶ້ນນໍ້າລົງ ໄນທີ່ຈົມຍູ່ໃຫ້ນໍາຂໍອື່ມໄໝທີ່ໜຸ່ມນໍາ ອາທະເລຮາມມັກຈະສ້າງໂຄຮງສ້າງສັບພັນຢູ່ລົກືເພີ່ງໄມ້ກົມືລົດເມຕຣຈາກບວງເວັນຜົວຫັນອົກຂອງໄໝ ຍກເວັນກຣົນທີ່ໄໝນໍ້ານີ້ມີກາරຍ່ອຍສລາຍສູງ (Nambiar et al., 2008b) ການນໍາໄໝທີ່ໄໝມີຈາກເຈົ້າຢູ່ໄປແຫ່ງໃນນໍ້າທະເລເພື່ອໃຫ້ອາທະເລເລກຖຸມນີ້ມາເກະ ເປັນວິທີໜຶ່ງທີ່ໃໝ່ກັນອຍ່າງແພ່ວ່ອລາຍໃນກາຮ່າງຈາກຮາທະເລໃນຮະບັນເນັດ ທີ່ພ່ານມາມີກາວຽາງການກາຮ່າກີ່ກົມາວິຣິນໃນ Kuala Selangor ປະເທດມາເລເຊີຍ (Alias & Jones, 2000) ແມ່ນໍ້າໄມ້ຈາກ Barata, 2006 ແລະນໍ້າບວງທະເລໜ້າຍັງຝ່າຍຕະວັນຕົກຂອງປະເທດໂປຣຸເກສ (Azevedo, et al., 2011) ແຕ່ຍັງໄມ້ມີກາຮ່າກີ່ກົມາວິຣິນໃນກະຊົງເລີ່ມປາ

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาความหลากหลายและความชุกชุมของราษฎร์เล็กกลม *lignicolous* จากกระชังเลี้ยงป่า บริเวณปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ตลอดจนศึกษาลำดับการเจริญแทนที่ของราษฎร์เล็บนไม้ล่อเหยื่อในธรรมชาติ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการอนุรักษ์แหล่งที่อยู่และการพิจารณานำราษฎร์กลุมนี้ไปใช้ประโยชน์ในระยะต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สถานที่ทดลองและการเก็บตัวอย่าง

สถานที่ทำการทดลองคือกรงช้างโดยเลี้ยงปลากะพง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ($13^{\circ}29'35.2''N$, $100^{\circ}58'50.5''E$) อยู่ห่างจากชายฝั่งประมาณ 1500 เมตร และอยู่ไม้ไกลจากแหล่งอนุรักษ์ป่าชายเลน “เกาะธรรมชาติท่าข้าม” กรงช้างเลี้ยงปลาแต่ละลูกมีความกว้าง 6 เมตร ความยาว 6 เมตร ความลึก 5 เมตร จำนวนทั้งหมด 26 ลูก อยู่ติดต่อกัน ดังภาพที่ 1 ทำการคุ้นเคยให้ชินช่วง เดือนกันยายน พ.ศ. 2556 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2557

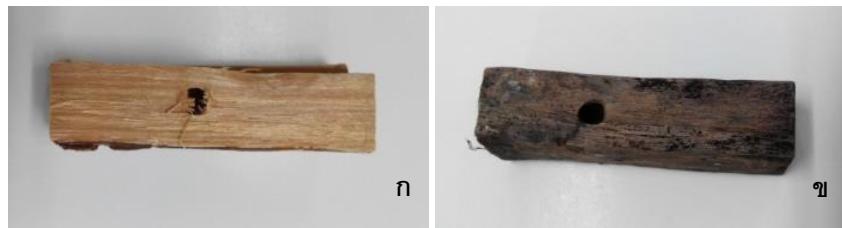
ภาพที่ 1 ลักษณะกระชังเลี้ยงปลาที่ศึกษา

2. การเตรียมไม้

ตัดไม้ให้เป็นท่อนขนาด $1 \times 1 \times 5$ เซนติเมตร เจาะรูตรงกลาง (ภาพที่ 2ก) ให้ได้ไม้ทั้งหมด 60 ชิ้น นำไม้ทั้งหมดลงในน้ำ เพื่อให้ความชื้นก่อนจะนำไปเผือกในหม้อน้ำ ความดันไออก เป็นเวลา 20 นาที ที่อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส นำไม้ทั้งหมดใส่ลงในกรอบออกแบบแล้วนำไปเผือกข้า้อิกครั้งหนึ่ง

3. การล่อเหยื่อ

ก่อนการนำไปลงล่อ ทำการบันทึกค่าความเค็มและค่าความเป็นกรดเบสของน้ำทะเลบริเวณกระชัง แล้วจึงนำไปใส่ลงในถุง ovarian จากนั้นนำไปในลอนร้อยที่รู้ว่าไม้ผูกให้ไม่ติดกับถุง ovarian โดยในแต่ละถุงให้มีไม้ทั้งหมด 5 ท่อน ใส่มีดตะกั่วลงในถุง ovarian เพื่อถ่วงน้ำหนักให้ไม้คงลง ร้อยเชือกในลอนปิดปากถุง ovarian แล้วมัดให้แน่น เพื่อความยาวเชือกในลอนที่เหลือจากการมัดปากถุงเพื่อผูกติดกับขอบกระชัง หย่อนถุง ovarian ใส่เมล็ดในกระชังเลี้ยงปลาที่อยู่สี่มุม (กระชังที่ 1, 13, 14 และ 26) ให้ไม้ในถุง ovarian อยู่ในระดับต่ำกว่าผิวน้ำ โดยแต่ละกระชังหย่อนไม้ 3 ถุง ตามแผนผัง (ภาพที่ 3) เมื่อได้ระดับแล้วผูกปลายเชือกในลอนเข้ากับขอบกระชัง ทุกๆ 2 สัปดาห์ นำถุง ovarian ที่ใส่ไม้ไว้กระชังละ 1 ถุง รวม 4 ถุง ขึ้นมาทำความสะอาด โดยเก็บถุง ovarian ตามลำดับของตัวเลขที่แสดง

ภาพที่ 2 ไม้ที่ใช้ในการล่อเหยื่อ, ก: ก่อนการล่อเหยื่อ, ข: หลังการล่อเหยื่อเป็นเวลา 2 สัปดาห์ และบ่มเป็นเวลา 2 สัปดาห์

ถุง 1 กระชังที่ 1 ถุง 3	กระชังที่ 2-12	ถุง 1 กระชังที่ 13 ถุง 3
ถุง 3 กระชังที่ 14 ถุง 1 ถุง 2	กระชังที่ 15-25	ถุง 3 กระชังที่ 26 ถุง 1 ถุง 2

ภาพที่ 3 แผนผังกระชังที่ทำการวางถุงไม้ล่อเหยื่อ

4. การตรวจผล

นำไม้ล่อมาล้างน้ำเพื่อล้างโคลนออก บ่มไม้ตัวอย่างในตู้บ่ม เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ที่อุณหภูมิ 28-30 องศาเซลเซียส (ภาพที่ 2x) เมื่อครบกำหนด นำไม้มาตรวจหาฟรูตบอดี ภายใต้กล้อง stereomicroscope และวับน้ำกู่รุปร่างลักษณะฟรูตบอดี ให้มีดบางๆ ตัดเปิดฟรูตบอดี เยี่ยโครงสร้างภายในมาศึกษาภายใต้กล้อง light microscope จากนั้นบันทึกลักษณะโครงสร้าง สีบพันธุ์ต่างๆที่พบ วัดขนาดของสปอร์จำนวน 50 สปอร์ จัดจำแนกเชือกที่พบจนถึงระดับชนิดโดยใช้คู่มือ Kohlmeyer & Kohlmeyer (1991) และ Marine Mycology : A practical approach (Hyde & Pointing, 2000) ไม่ที่ตรวจแล้วจะนำกลับไปบ่มซ้ำเป็นเวลา 2 สัปดาห์ และนำมาตรวจหาราทีเจริญซ้ำอีกรังหนึ่ง คำนวณร้อยละของความถี่การพบราหะเหลี่ยมที่เจริญอยู่บนไม้แต่ละชนิด (% occurrence frequency) จากสูตร

$$\% \text{ occurrence frequency} = (\text{จำนวนชิ้นไม้ที่พบราเจริญ} / \text{จำนวนชิ้นไม้ทั้งหมด}) \times 100 \quad (1)$$

ผลการวิจัย

1. ความหลากหลายและความซูกชุมของราทีพบ

ไม้ตัวอย่างจำนวน 60 ชิ้น ที่นำไปปล่อยเหยื่อจากกระชังเลี้ยงปลา ในแม่น้ำบางปะกง ค่าความเค็ม 30 ppt ระดับความเป็นกรด-เบสเท่ากับ 7 เมื่อนำมาตรวจหาความถี่ของราหะเหลังบ่ม 2 สัปดาห์ (ตรวจผลครั้งที่ 1) พบร้า *Clavatospora bulbosa*, *Lignincola laevis*, *Lulworthia* sp., *Periconia prolific*, unidentified 1 และ unidentified 2 เมื่อบ่มต่อไปอีก 2 สัปดาห์ (ตรวจผลครั้งที่ 2) พบร้า *Cirrenalia tropicalis* และ *Trichocladium nypae* เพิ่มขึ้นขณะที่ไม่พบ unidentified 1 ราหะเหลี่ยมที่มีความถี่การพบมากที่สุด คือ *P. prolific* (99.2%) รองลงมา คือ *L. laevis* (75.9%) และ *Lulworthia* sp. (19.2%) ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

เมื่อพิจารณาระยะเวลาในการเก็บตัวอย่างแตกต่างกันที่เวลา 2-4 และ 6 สัปดาห์ รวมทั้งศึกษาลำดับการพบราหะเหลี่ยม แต่ละชนิด พบร้าในช่วงการล่อเหยื่อ 2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์ มีการพบรวมกันกว่า 6 สัปดาห์ โดยพบราจำนวน 6 และ 7 ชนิด ตามลำดับ อย่างไรก็ตามในสัปดาห์สุดท้ายก็ยังสามารถพบราที่เข้ามาเจริญชนิดใหม่คือ *Cirrenalia tropicalis* โดยที่ *P. prolific*, *L. Laevis* และ *Lulworthia* sp. เป็นราที่สามารถพบได้ตลอดระยะเวลา 2-6 สัปดาห์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ผลของระยะเวลาการบ่มต่อความถี่ของราษฎร์ที่พบในกระชังเลี้ยงปลา จังหวัดฉะเชิงเทรา จากไม้ตัวอย่าง 60 ชิ้น

รา	ความถี่ของเชื้อที่พบ (%)		รวม
	บ่ม 2 สัปดาห์ (ตรวจผล 1)	บ่ม 4 สัปดาห์ (ตรวจผล 2)	
<i>Cirrenalia tropicalis</i>	-	1.7	0.9
<i>Clavatospora bulbosa</i>	6.7	5	5.9
<i>Lignincola laevis</i>	66.7	85	75.9
<i>Lulworthia</i> sp.	23.3	15	19.2
<i>Periconia prolific</i>	100	98.3	99.2
<i>Trichocladium nypae</i>	-	5	2.5
unidentified 1	16.7	-	8.4
unidentified 2	3.3	3.3	3.3

% occurrence frequency = (จำนวนชนิดไม้ที่พบรวมกัน / จำนวนชนิดไม้ทั้งหมด) X 100

ตารางที่ 2 ลำดับการพบเชื้อบนไม้ตัวอย่างที่ทำการล่อเหยื่อเป็นระยะเวลาต่างกัน

ล่อเหยื่อ 2 สัปดาห์	ล่อเหยื่อ 4 สัปดาห์	ล่อเหยื่อ 6 สัปดาห์
<i>Periconia prolific</i>	<i>Periconia prolific</i>	<i>Periconia prolific</i>
<i>Lignincola laevis</i>	<i>Lignincola laevis</i>	<i>Lignincola laevis</i>
<i>Lulworthia</i> sp.*	<i>Lulworthia</i> sp.	<i>Lulworthia</i> sp.*
<i>Trichocladium nypae</i> *	<i>Clavatospora bulbosa</i>	<i>Cirrenalia tropicalis</i> *
unidentified 1	<i>Trichocladium nypae</i> *	
unidentified 2*	unidentified 1	
		unidentified 2

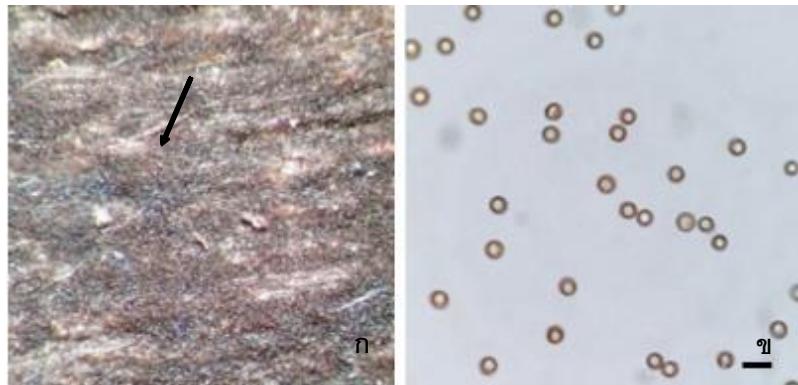
* พบร่องในการตรวจครั้งที่ 2 เท่านั้น

ลักษณะเชื้อที่พบ

พบว่าเชื้อที่ตรวจพบ ส่วนใหญ่เป็นราษฎร์ในกลุ่ม asexual morph และ Ascomycota เชื้อเด่นที่พบซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

Periconia prolific

ลักษณะที่พบคือ โคนนี้เดียพเป็นกลุ่ม มันขาว บริเวณผิวไม้ เห็นเป็นสิน้ำตาลเข้มถึงดำ ลักษณะใต้กล้องจุลทรรศน์ โคนนี้เดียพเป็นรูปกลมเซลล์เดียว มีสีน้ำตาลอมเหลือง ผิวเรียบ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 7.5-10 μm โคนนี้เดียพเป็นรูปได้ค่อนข้างยก

ภาพที่ 4 ลักษณะของ *Periconia prolificula*, ก: โคลนีใต้กล้อง stereomicroscope (ลูกลูกชิ้น)
ข: ลักษณะโคโนเดียใต้กล้องจุลทรรศน์ (bars = 20 μm)

Lignincola laevis

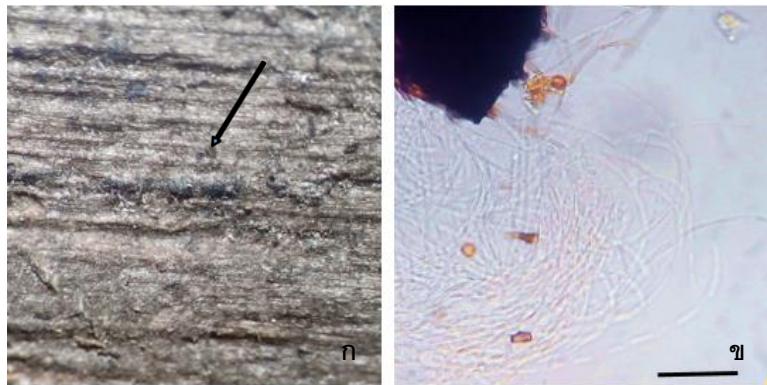
ลักษณะที่พบคือ พุ่ตบอดีเป็นเพอริทีเชียม มีสีดำ ผิวนุ่ม มีช่องปล่อยสปอร์ อยู่เดียวหรือเป็นกลุ่มที่บริเวณผิวของไม้ ลักษณะได้กล้องจุลทรรศน์ แอกส์คัสมีผังบาง ชั้นเดียว มี 8 แอกส์โคสปอร์ สปอร์มีรูปไข่ ปลายเรียว ผิวเรียบ ไม่มีรยางค์ ไม่มีสี มี 1 ผังกันอยู่ตรงกลางสปอร์ สปอร์เรียงตัวแบบข้อเหล็อมกันในแอกส์ สปอร์มีขนาด $15-22 \times 6-9 \mu\text{m}$

ภาพที่ 5 ลักษณะของ *Lignincola laevis*, ก: พุ่ตบอดีใต้กล้อง stereomicroscope (ลูกลูกชิ้น)
ข: แอกส์คัสและแอกส์โคสปอร์ใต้กล้องจุลทรรศน์ (bars = 20 μm)

Lulworthia sp.

ลักษณะที่พบคือ พุ่ตบอดีเป็นเพอริทีเชียม มีสีดำ ผิวนุ่ม อยู่เดียวหรือกระจายกัน แบบกึ่งฝังตัว ค่อนข้างกลม หรือเป็นรูปลูกแพร์ มีช่องปล่อยสปอร์ ลักษณะได้กล้องจุลทรรศน์ แอกส์คัสมีผังชั้นเดียว รูปเรียวยาวคล้ายเส้นด้าย ผังบางสลายได้ง่าย มี 8 แอกส์โคสปอร์ สปอร์เป็นเส้นยาว โค้ง ไม่มีสี มี 1 ผังกัน สปอร์มีขนาดประมาณ $150-300 \times 3-5 \mu\text{m}$

ภาพที่ 6 ลักษณะของ *Lulworthia* sp., ก: ฟรุตบอดีติกล้อง stereomicroscope (ลูกศร) ข: แอกส์คัสแลดและแอกส์โคสปอร์ติกกล้องจุลทรรศน์ (bars = 50 μm)

วิจารณ์ผลการวิจัย

P. prolifera เป็นราษฎร์เดี่ยวที่โดดเด่นในหลายภูมิภาคของเอเชียแสดงให้เห็นว่าจะเป็นราประジャーในการพบร *P. prolifera* บ่อยที่สุดในครั้งนี้ คล้ายคลึงกับการรายงานที่ผ่านมาของผู้วิจัยหลายคณะที่พบว่า *P. prolifera* เป็นราที่พบด้วยความถี่สูง แม้ว่าข้อมูลของความถี่ที่พบจะแตกต่างกันในแต่ละรายงาน Alias & Jones (2000) ทำการล่อเหยื่อที่ Kuala Selangor ประเทศมาเลเซีย และรายงานการพบ *P. prolifera* ได้บ่อยจากจำนวนไม่ 486 ชิ้นที่ศึกษา Tanakulpakorn & Pilantanapak (2009) สำรวจราษฎรจากเศษไม้ในเขตอนุรักษ์พืชป่าชายเลน จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยศึกษาไม้ทั้งหมด 100 ชิ้น พบร้าทั้งหมด 29 ชนิด โดย *P. prolifera* เป็นราที่มีรายงานความถี่สูงและ Nambiar et al., (2008a) รายงานการพบ *P. prolifera* ประเทศอินเดีย ว่ามีความถี่ในการพบสูงที่สุดและสามารถพบร้าติดต่อกันได้ต่อเนื่อง การศึกษาในประเทศไทยโดยศึกษาไม้ทั้งหมด 100 ชิ้น ได้เข่นกันแต่ส่วนใหญ่ไม่ใช้ราเด่น รายงานในประเทศไทยโดย *Lulworthia* sp. ได้บ่อยสุดขณะที่พบร *P. prolifera* เป็นครั้งคราว

ราในกระชังเลี้ยงปลาในการศึกษานี้บันทึกว่ามีความซุกซุมต่ำและไม่หลากหลายเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาอื่น Fryar et al. (2004) รายงานราษฎร 50 ชนิดเจริญได้บนไม้ที่ล่อไว้ในน้ำกร่อย บริเวณปากแม่น้ำ ประเทศไทยในนาน 3 - 6 เดือน แต่เนื่องจากบริเวณปากน้ำบางปะกงที่ล่อเหยื่อเป็นบริเวณที่น้ำยังเป็นธรรมชาติ มีความสมบูรณ์สูง ใกล้ป่าชายเลน ประกอบกับความเค็มและค่าความเป็นกรดด่างที่วัดได้ปกติ การพบร้าเลนอยู่จึงไม่จะเป็นสาเหตุจากคุณภาพน้ำ สาเหตุส่วนหนึ่ง จึงอาจเนื่องจากจำนวนชิ้นไม่ล่อเหยื่อน้อยและระยะเวลาที่ล่อเหยื่อค่อนข้างสั้น เพียง 6 สัปดาห์ การ succession อาจยังเกิดไม่สมบูรณ์ จึงสาเหตุหนึ่งอาจจะเนื่องจากกระชังที่ใช้เป็นกระชังลอดทำให้ไม่ทันนำไปล่อเหยื่ออยู่ได้ผิวน้ำติดต่อเวลาที่ล่อเหยื่อ ราษฎรเจริญได้ไม่ดีเท่าราษฎรที่อยู่ในระดับน้ำขึ้นน้ำลง มีรายงานว่าชนิดราษฎรและความถี่ของการพบ จะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมหลายประการ เช่น ความชื้น ช่วงเวลาในชั้นน้ำลง และระยะเวลาที่ราษฎรใช้ชับสเตรต การแข่งขันระหว่างราษฎรเดียวกันเป็นปัจจัยสำคัญ (Sakayaroj et al., 2011) นอกจากนี้จากการชับสเตรตที่ใช้ความเค็ม ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ ระดับความเป็นกรด-เบส ปริมาณออกซิเจน (Nambiar et al., 2008a) ระยะเวลาในการปั่มน้ำ ชับสเตรต หลังนำขึ้นจากน้ำก็เป็นสิ่งจำเป็นที่สามารถทำให้เกิดความแตกต่างกันของสปอร์หรือฟรุตบอดี (Barata, 2006) ซึ่งจากการศึกษานี้ *Cirrenalia tropicalis* และ *Trichocladium nypae* ถูกตรวจพบในการตรวจผลครั้งที่ 2 เท่านั้น

ชนิดราทีพบในกระชังเลี้ยงปลาคล้ายคลึงกับราที่มีรายงานจากไม่ในป่าชายเลนหลายๆภูมิภาค ในประเทศไทย และในประเทศไทยตัวอ่อน ที่เป็นเช่นนี้จะเป็นการแพร่กระจายของราจากป่าชายเลนมาในกระชังปลา เนื่องจากบริเวณกระชังปลาอยู่ไม้ใกล้จากแหล่งอนุรักษ์ป่าชายเลน “เกาะธรรมชาติท่าข้าม” นอกจากนี้อาจจะเป็นผลมาจากการสปอร์ของราที่สามารถปรับตัวกับระบบวนเกษตรทางทะเล โดยสร้างร่องทางเพื่อพยุงตัวในน้ำให้เป็นกับดักและยึดเกาะกับผิวของชั้บสเตรต (Rani & Panneerselvam, 2009) การพบว่า *Periconia prolifica* เป็นราที่มีความถี่ในการพบสูงที่สุด พบได้ตลอดการศึกษาและพบเป็นอันดับแรกก่อนชนิดอื่นๆบ่งชี้ว่าเป็นราประจำถิ่นในระบบวนเกษตร และการที่ราชนิดอื่นๆที่พบในการศึกษานี้ เป็นราที่มีผู้รายงานว่าพบได้ทั่วไปในแหล่งน้ำที่สมบูรณ์ บ่งชี้ว่าบริเวณกระชังเลี้ยงปลาฯจะมีความสมบูรณ์เป็นธรรมชาติ หมายความว่าที่จะอนุรักษ์ไว้เป็นแหล่งอาศัยของราทะเล การทำการศึกษาข้ามโดยการเพิ่มปริมาณไม่ล่อเหยื่อและเพิ่มระยะเวลาการศึกษาอาจช่วยให้ได้ค่าตอบรับดีเจนยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาราทะเลจากกระชังเลี้ยงปลาจะพิงในแหล่งน้ำกรุงเทพ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยวิธีการล่อเหยื่อเป็นเวลา 2-6 สปดาห์ พบราก 8 ชนิด ส่วนใหญ่เป็น asexual morph *Periconia prolifica* เป็นราที่มีความถี่ในการพบสูงที่สุด พบได้ตลอดการศึกษาและพบเป็นอันดับแรกก่อนเชื้ออื่นๆ บ่งชี้ว่าเป็นราประจำถิ่นในระบบวนเกษตร ชนิดราอื่นๆ ที่พบเป็นราที่พบได้ทั่วไปในแหล่งน้ำที่สมบูรณ์บ่งชี้ว่า แหล่งน้ำบริเวณกระชังเลี้ยงปลาจะพิงยังสมบูรณ์ตามธรรมชาติ

เอกสารอ้างอิง

- Alias, S.A., & Jones, E.B.G. (2000). Colonization of mangrove wood by marine fungi at Kuala Selangor mangrove stand, Malaysia. *Fungal Diversity*, 5, 9-21.
- Azevedo, E., Caeiro, M. F., Rebelo, R., & Barata M. (2011). Biodiversity and characterization of marine mycota from Portuguese waters. *Animal Biodiversity and Conservation*, 34, 205-215.
- Barata, M. (2006). Marine fungi from Mira River salt marsh in Portugal. *Revista Iberoamericana de Micología*, 23, 179-184.
- Bores, B.D., Borse, K.N., Pawar, N.S., & Tuwar, A.R. (2013). Marine fungi from India. *Indian Journal of Geo-Marine Sciences*, 42, 110-119.
- Fryar, S.C., Davies, J., Booth, W., Hodgkiss, I.J., & Hyde, K.D. (2004). Succession of fungi on dead and live wood in brackish water in Brunei. *Mycologia*, 96, 219-225.
- Greco, G., Cecchi, G., Di Piazza, S., Cutroneo, L., Capello, M., & Sotti, M. (2018). Fungal characterisation of a contaminated marine environment: the case of the Port of Genoa (North-Western Italy). *Webbia*, 73, 97-106.
- Hyde, K.D., Jones, E.B.G., Leano, E., Pointing, S.B., Poonyth, A.D., & Vrijmoned, L.L.P. (1998). Role of fungi in marine ecosystems. *Biodiversity and Conservation*, 7, 1147-1161.

- Hyde, K.D. and Pointing, S.B. (2000). *Marine Mycology: a practical approach*. Hong Kong: The Central Printing Press.
- Jones, E.B.G., Suetrong, S., Sakayaroj, J., Bahkali, A.H., Mohamed, A., Abdel-Wahab, Boekhout, T. & Pang, K.L. (2019) Classification of marine Ascomycota, Basidiomycota, Blastocladiomycota and Chytridiomycota. *Fungal Diversity*, 73, 1-72.
- Kis-Papo, T., Oren, A., Wasser, S.P., & Nevo E. (2003). Survival of Filamentous Fungi in Hypersaline Dead Sea Water. *Microbial Ecology*, 45, 183-190.
- Kohlmeyer, J., & Volkmann-Kohlmeyer, B. (1991). Illustrated key to the filamentous higher marine fungi. *Botanica Marina*, 34, 1-61.
- Nambiar, G.R., Jaleel, C.A., & Raveendran, K. (2008a). A comparative account of backwater and brackish water marine mycoflora of North Malabar (Kerala) India. *Comptes Rendus Biologies*, 331, 294-297.
- Nambiar, G.R., Raveendran, K., Changxing, Z., & Jaleel, C.A. (2008b). A glimpse of lignicolous marine fungi occurring in coastal water bodies of Tamil Nadu (India). *Comptes Rendus Biologies*, 331, 475-480.
- Rani, C., & Panneerselvam, A. (2009). Diversity of lignicolous marine fungi recorded from muthupet environs, East Coast of India. *ARPN Journal of Agricultural and Biological Science*, 4. Retrieved February 3, 2016. from www.Arpnjournalala.com.
- Sakayaroj, J., Supaphon, O., Jones, E.B.G., & Phongpaichit, S. (2011). Diversity of higher marine fungi at Hat Khanom-Mu Ko Thale Tai National Park, Southern Thailand. *Songklanakarin Journal of Science and Technology*, 33, 15-22.
- Tanakulpakorn, J., & Pilantanapak, A. (2009). Ecology of marine fungi in mangrove reserved area in Bangpakong District, Chachoengsao Province. *Burapha Science Journal*, 14 (2), 78-87.